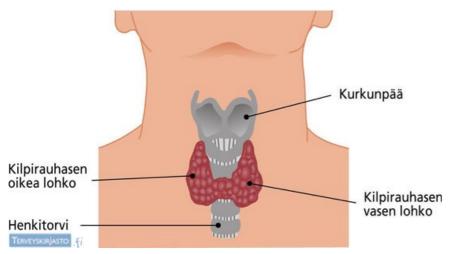
Kilpirauhasen kasvaimet (kyhmy kilpirauhasessa)

Lääkärikirja Duodecim 1.3.2022 *Sisätautien erikoislääkäri Pertti Mustajoki*

- Kilpirauhasen syöpä
- Ehkäisy
- Kirjallisuutta

Kilpirauhasen kasvaimet ilmenevät yleensä näkyvinä tai sormin tunnettavina kyhmyinä kaulan alaosassa. Kilpirauhasen kyhmyt esiintyvät kaulan alaosassa henkitorven molemmilla puolilla eli alueella, jossa kilpirauhanen sijaitsee (kuva 1). Ihmiset havaitsevat ne usein itse kaulaa koetellessaan tai peilistä. Kyhmy on lähes aina täysin kivuton.

Kuva 1. Kilpirauhanen. Kilpirauhanen sijaitsee kaulan alaosassa henkitorven molemmin puolin. Sen paino on noin 20 grammaa.

Suurenna ja pienennä napsauttamalla kuvaa

Kaulalla havaittu kyhmy on syytä aina tutkia. Tutkimusmenetelminä ovat kaulan alueen kaikututkimus ja ohuella neulalla kyhmystä otettu näyte mikroskooppista tutkimusta varten.

Suurin osa kilpirauhasen kyhmyistä on vaarattomia. Ne ovat tällöin useimmiten rauhaskasvaimia (adenoomia) tai nestetäyteisiä rakkuloita eli kystia. Noin 5 % kyhmyistä on syöpiä.

Pieniä, hyvänlaatuisia kyhmyjä ei tarvitse hoitaa. Suuret kyhmyt yleensä leikataan. Jos kyhmy todetaan kilpirauhassyöväksi, hoitona on aina leikkaus ja muita hoitoja.

Kilpirauhasen syöpä

Kilpirauhasen syöpä ilmenee yksittäisenä kyhmynä, jota ei päältäpäin pystytä erottamaan hyvänlaatuisista kilpirauhasen kyhmyistä. Kyhmyn syöpäpiirteet (pahanlaatuisuus) paljastuvat vasta kilpirauhasen kaiku- ja irtosolututkimuksessa.

Kilpirauhassyöpää on useita eri tyyppejä. Yleisin on papillaarinen kilpirauhassyöpä, jonka hoitotulokset ovat parhaat. Sairaus on varsin hyvin hoidettavissa, eikä se useimmilla vaikuta eliniän pituuteen. Enemmän tietoa kilpirauhassyövästä.

Ehkäisy

Kilpirauhaskasvaimia ei voida elintavoilla tai muulla keinoin ehkäistä. Kaulan seudun sädehoito lisää kilpirauhassyövän vaaraa tulevina vuosina. Siksi sädehoidon yhteydessä pyritään kilpirauhasen alue mahdollisimman hyvin suojaamaan säteiden vaikutuksilta.

Artikkelin tunnus: dlk00664 (019.017) © 2023 Kustannus Oy Duodecim